

А Н А Л И З

на финансовото състояние
на "СЕРТИФИКАЦИЯ" ЕАД
през първо тримесечие на 2016 г.

гр. София

I. Обща информация и състояние на пазара

Създаденото в изпълнение на ПМС № 121/2008 дружество „Сертификация“ ЕАД, като правопреемник на Изпълнителна агенция „Сертификация и изпитване“, продължава да осъществява своята дейност и през текущата 2016 г., утвърждавайки се като **български орган по сертификация и оценяване на съответствието** с функции и практика, идентични с тези на европейските и международни органи.

За постигане на успех, дружеството залага на високия професионализъм, експедитивност и отговорност на своя екип.

През последните години сериозно се промени структурата на пазара на сертификационните услуги. От една страна бързо нарасна броя на сертификационните органи, а от друга – намаля търсенето на техните услуги поради силно влошената икономическа среда в страната и извън нея. Това доведе до сериозен спад на цените на сертификационните услуги, които в някои случаи бяха значително по-ниски от тяхната себестойност. Такъв подход беше умишлено наложен най-вече от 3-4 мощни сертификационни органа, присъстващи на българския пазар повече от 20 години. Целта е да бъдат изтласкани от пазара значително по-малките сертификационни органи, които не могат да оцелеят при наложената ценова стратегия.

Нелоялната конкуренция, характерна за пазара на сертификационните услуги, придоби особено опасни размери в годините на икономическа криза.

II. Финансово-икономически резултати на "Сертификация" ЕАД

A. Приходи

През I-во тримесечие на 2016 г. са получени общо приходи в размер на **44 378.69 лв.** Същите представляват **44 125.00** лв. нетни приходи от дейността /напълно приключени процедури по сертификация и надзор на системи и продукти/ и **253.69** лв. приходи от лихви по текуща банкова сметка и депозитни сметки.

През периода има авансово постъпили суми от клиенти, във връзка със започнали, но все още неприключени процедури по сертификация на системи, както и в областта на продуктова сертификация. Очаква се същите да приключат в рамките на второто тримесечие на 2016 г.

Б. Разходи

През I-во тримесечие на 2016 г. са отчетени общо разходи в размер на **57 662.79 лв.** Същите представляват разходи за материали, разходи за външни услуги, изплатените, както и начислените разходи за възнаграждения и осигурителни плащания за м. Март 2016 г., амортизационни отчисления и други разходи. Извършените разходи по видове и сума за периода са следните:

Видове разходи за периода	Общо
Разходи за материали, в т.ч. за:	1 523.70
- вода, горива и ел. енергия	693.83
- разходи за канцеларски и др.материали	821.87
Разходи за външни услуги, в т.ч. за:	7 868.00
- пощенски, телефони и куриерски р-ди и обяви	295.12
- разходи за абонаментни такси и задължителни застраховки (вкл. за акредитация)	2 952.38
- разходи за наеми	3 300.00
- други разходи за външни услуги (вкл. заверка ГФО)	1 320.50
Разходи за амортизации	665.46
Разходи за възнаграждения, в т.ч.	40 895.02
- възнаграждения д-р управление и контрол	18 900.00
- възнаграждения трудови правоотношения	21 915.02
- възнаграждения извънтрудови правоотношения	80.00
Разходи за осигурителни вноски	6 590.93
Разходи за данъци по ЗКПО и местни данъци	19.80
Други разходи, в т.ч. командировки	0.00
Други разходи по финансови операции /банкови такси и др.	99.88
Общо разходи	57 662.79

Както през последните години, таки и през I-во тримесечие на 2016 г., разходите в дружеството са ограничени до възможния минимум. Изключение правят разходите, от които зависи неговата основна дейност, тъй като те няма как да бъдат ограничени или намалени. Това са разходите: за възнаграждения и осигурителни вноски на органа за управление и контрол, за възнаграждения и осигурителни вноски на персонала – по трудови и извънтрудови правоотношения, за наем, за амортизационни отчисления, за канцеларски материали, както и тези във връзка с поддържане на акредитации и нотификация.

При формиране на общия фонд за работни заплати на лицата по трудови правоотношения се взема под внимание приетата средна брутна работна заплата от Съвета на директорите, която не е променяна от 2008 г., както и финансовото състояние на дружеството за съответния период, а при определяне на индивидуалната работна заплата на едно лице се следи и за спазване на минималния осигурителен праг за 2016 г.

Заплащането на лица по извънтрудови правоотношения е според вида и формата на заетост, оформено във вид на граждански договори.

Сериозно увеличение на разходите, спрямо същия период на миналата година, има във възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на "Сертификация" ЕАД, което се определя съгласно "Правилник за реда за упражняване правата на Държавата в търговски дружества с държавно участие", приет с ПМС № 112 от 23.05.2003 г., тъй като считано от 01.12.1015 г., възнаграждения се дължи на всички членове от Съвета, без изключение. Причината за това е, както назначаване на нов член на Съвета на директорите, считано от 02.2015 г., така и промяна статута на вече назначен член, считано от 12.2015 г. Определянето и изплащането на възнагражденията им са съобразени с получените показатели съгласно Методиката за изчисляване коефициента на изменение на

добавената стойност на един зает за съответното тримесечие, както и с промяната на финансовия резултат и минималната работна заплата за периода. За всеки показател са определени бални оценки, съгласно критериите и стойностите заложи в чл. 33 от Правилник за реда за упражняване правата на Държавата в търговски дружества с държавно участие и приложение № 2 към него, спазвайки ограничението за максимален размер на възнаграждението.

Дружеството осигурява работещите по трудови правоотношения, както и лицата, получаващи възнаграждения по договор за управление и контрол, за всички осигурителни рискове по фондовете на ДОО в т. ч за фонд "Пенсии", за фонд "Общо заболяване и майчинство", за фонд "Безработица", за фонд "Трудова злополука и професионална болест"; за здравно осигуряване и допълнително задължително пенсионно осигуряване. Наеманите външни експерти и специалисти /лица заети на граждански договори/ се осигуряват в зависимост от техния статут към датата на наемане.

През I-во тримесечие на 2016 г. дружеството има авансово платени суми към доставчици, както и авансово получени суми от клиенти, но същите ще се отразяват текущо през 2016 г., съответно в периода, за който се отнасят.

В. Структура и размер на вземанията и задълженията

Вземанията на "Сертификация" ЕАД към 31.03.2016 г. са в размер на 12 220.89 лв. Същите са текущи и представляват: вземания от доставчици по аванси – 3 934.60 лв., вземания от клиенти – 7 239.23 лв. и вземания по внесени депозити – 1 040.00 лв. Очакванията са голяма част от текущите вземания да бъдат погасени в най-кратък срок, с изключение на внесените депозитите във връзка наемните отношения с наемодателя на дружеството. Погасяването на вземанията от доставчици по аванси се осъществява периодично, в зависимост от периодите, за които се отнасят.

Задълженията на дружеството към 31.03.2016 г. са текущи. В основната си част, задълженията се отнасят за извършени разходи през м. Март 2016 г., но платими през м. Април 2016 г., с изключение на постъпилите авансово суми от клиентите (текущо през 2016 г., в зависимост от периода за които се отнасят).

Вид задължение	Сума в лв.
Задължения към доставчици	0.00
Клиенти по аванси	13 800.00
Задължения към персонал за възнаграждения	8 817.18
Задължения по осигурителни вноски на персонал	3 816.62
Задължения по ЗДФЛ	1 323.76
Задължения по ЗДДС	3 045.35
Задължения по ЗКПО	17.90
Общо задължения в края на периода	30 820.81

Г. Парични средства

Паричните средства към 31.03.2016 г. са в размер на **247 878.10 лв.**, от които **33 897.34 лв.** по банкова сметка, **213 258.69 лв.** - депозит и **722.07 лв.** в касата на дружеството.

Д. Финансов резултат

Текущият счетоводен финансов резултат на дружеството за първото тримесечие на 2016 г. е загуба в размер на 13 284.10 лв.

Всяка година, от създаването на дружеството до сега, се очертава тенденция за отрицателен финансов резултат през първо тримесечие, но както през 2015 г., така и през 2016 г. се отчита увеличение на загубата, в сравнение с предходни години, дължаща се преди всичко на нарастналите разходи за възнаграждения и осигурителни вноски, дължими на членовете на Съвета на директорите.

Ръководството и персоналът на „Сертификация“ ЕАД ще положат максимални усилия през следващите периоди тази реализирана загуба да бъде намалена и настоящата 2016 г. да бъде приключена със задоволителен финансов резултат.

III. Анализ на изпълнение на показателите заложи в Бизнес програмата на „Сертификация“ ЕАД, утвърдена с Протокол № РД – 21 – 08/20.03.2015 г.

В разработената бизнес програмата за периода 2015-2017 г. са заложи разходи за възнаграждения, в които не са предвидени средства за заплащане на членовете на Съвета на директорите, с изключение на изпълнителния член, тъй като към момента на изготвяне на бизнес плана, те са били държавни или общински служители. В рамките на 2015 г., във връзка с настъпили промени в състава и статута на членовете на съвета, поетапно започна да се изплаща възнаграждение на всички членове на Съвета на директорите на «Сертификация» ЕАД, което продължава и през настоящата 2016 г.

Този факт рефлектира върху увеличаване на разходите за възнаграждения и осигурителни плащания, респективно постигнатите финансови резултати.

№	Показатели	Мярка	Утвърдени показатели за 2016 г.	Отчетни показатели към 31.03. 2016
1.	Нетни приходи от продажби	хил. лв.	233	44
2.	Рентабилност на приходите от продажби	%	2.58	- 30.11
3.	Счетоводна печалба/загуба	хил. лв.	15	- 13
4.	Размер на задълженията	хил. лв.	32	30
	в т.ч. до 1 година	хил. лв.	32	30
5.	Размер на вземанията	хил. лв.	10	12
6.	Разходи на 100 лв. приходи от оперативна дейност	лв.	97.42	130.45
7.	Разходи на 100 лв. от общо приходи от дейността	лв.	93.83	129.93

Изпълнение на приходите и разходите, въз основа на утвърдената с Протокол № РД – 21 – 08/20.03.2015 г., бизнес програма на дружеството:

№	Вид приход	Утвърден план 2016	Отчет към 31.03.2016	% изпълне
---	------------	--------------------	----------------------	-----------

		/в хил. лв./	/в хил. лв./	ние
1.	Приходи от продажба на услуги	233	44	18.88
2.	Приходи от лихви и други финансови приходи	10	0	0.00

В разрез с практиката досега и нашите очаквания, от страна на МИ са утвърдени приходи, посочени в част „**оптимистичен план**” на разработената бизнес програма за периода 2015-2017 г. Това е план, който предполага дружеството да работи при икономическа стабилност и нормална конкурентна среда в страната и в него не е отчетен факта, че цените на сертификационните услуги през последните две години бележат спад от 30 % до 50 %, в резултат на нелоялна конкуренция. През периода 2015-2016 г. не са настъпили позитивни промени в пазарната среда. За осигуряване на по-високи приходи от постигнатите през 2015 г. е наложително и назначаването на допълнителен изпълнителски персонал, тъй като наличният работи на пълен капацитет. Не е за пренебрегване и фактът, че одиторите, които работят на пълен работен ден и поемат цялата тежест на изпълнението на този непосилен план, са вече пенсионери. През последните няколко години ръководството прави неколкостранни опити да назначи одитори с необходимите компетентности, но недостигът на такива кадри на пазара на труда определя и много високо ниво на заплащане на техния труд, каквото „Сертификация” ЕАД не може да си позволи.

През последните години ръководството на „Сертификация” ЕАД предприе всички възможни ограничителни мерки за намаляване на разходите.

№	Вид разход	План 2016 /в хил. лв./	Отчет към 31.03.2016 /в хил. лв./	% изпълне ние
1.	Разходи за материали	6	1	16.67
2.	Разходи за външни услуги	34	8	23.53
3.	Разходи за амортизации	4	1	25.00
4.	Разходи за работни заплати и възнаграждения, в т.ч. по договор за управление и контрол и по извънтрудови правоотношения	155	41	26.45
5.	Разходи за осигуровки	25	6	24.00
6.	Други разходи	3	-	0.00
7.	Разходи за лихви и други финансови разходи	1	-	0.00
	Общо разходи за дейността	228	57	25.00

В някои случаи ограничаването на разходите е недопустимо, тъй като би се отразило пагубно върху развитието на предвидените в бизнес програмата дейности. За да функционира нормално, всеки сертификационен орган се нуждае от **компетентен персонал** в областите, в които работи. Всяка процедура по сертификация изисква компетентности в няколко икономически сфери на дейност. Този факт, честата смяна на стандартите, с които работим, както и разширяване областите на дейност, изискват непрекъснато **обучение за поддържане на компетентността**. За да сме

конкурентноспособни на пазара, е необходимо да поддържаме **акредитации** за всички предлагани услуги, което от своя страна води до допълнително увеличаване на разходите по първоначална акредитация. Ползата от направените инвестиции ще се черпи напред във времето.

Дружеството завършва отчетното тримесечие на 2016 г. със счетоводна загуба в размер на 13 хил. лв.

Утвърденият годишен финансов резултат за 2016 год., печалба в размер на 15 хил. лв. /т. 3 от справката/ е реално неизпълним на този етап по причини, за които своевременно сме сигнализирали.

Постигнатият текущ отрицателен финансов резултат за отчетното тримесечие на 2016 г., от своя страна доведе и до намаляване рентабилността на приходите -30.11% , при първоначален годишен план 2.58% /т. 2 от справката/.

При планувани задължения в годишен размер на 32 хил. лв., в края на отчетното тримесечие /към 31.03.2016 г./, те са в размер на 30 хил. лв., но от тях 14 хил. са задължения към клиенти по започнати, но неприключили процедури/т. 4 от справката/. Всички останали задължения са **текущи** – възнаграждения, осигурителни и данъчни вноски за м. Март 2016 г., но платими в началото на м. Април 2016 г. Дружеството няма просрочени задължения.

Вземанията на дружеството към края на отчетното тримесечие /към 31.03.2016 г./ са в размер на 12 хил. лв. Същите са над утвърдения годишен размер – 10 хил. лв. /т. 5 от справката/. Една част от вземанията представляват внесени депозити, както и вземания от доставчици във връзка с извършени авансови плащания в края на 2015 г. и началото на 2016 г. Във връзка със спазване принципа на текущо начисляване на разходите, ползата от тези вземания ще се реализира текущо, по тримесечия през 2016 г., което от своя страна ще доведе до намаляване на размера им. Тези вземания не са в резултат от лошо управление на дружеството, а те са свързани с осъществяваната от него специфична дейност и необходимостта от създаване на условия за това. Към текущите вземания от доставчици основно се отнасят всички платени годишни такси към БСА и БИС.

Естеството на работа на „Сертификация” ЕАД предполага наличие на задължения и вземания в хода на изпълнение на процедурите по сертификация и колкото по-интензивна е дейността, толкова по-големи са текущите задължения и вземания. Между входа и изхода на една изпълнявана от дружеството процедура по сертификация има много време и често процедурите започват в едно тримесечие и завършват в следващото, а понякога и в последния ден от отчетното тримесечие. Именно, спецификата на предлаганите от нас услуги, предопределя зависимост между броя изпълнявани в даден момент сертификационни процедури и размера на задълженията и вземанията от клиенти. Колкото повече клиенти в един момент, толкова повече аванси от тяхна страна, толкова повече и очаквания от наша страна. Въпреки тази специфика, ръководството и персоналетът следят за текущото събиране на вземанията от клиенти в сроковете, определени от процедурите на дружеството и договорите тях.

Постигнатият размер на извършените от дружеството разходи на 100 лв. приходи от оперативна дейност е 130.45 лв. /т. 6 от справката/ при утвърден размер - 97.42 лв. Този резултат показва, че въпреки предприетите ограничителни мерки от страна на дружеството, с реализираните приходи трудно се покриват най-неотложните и належащи разходи.

Постигнатият размер на извършените от дружеството разходи на 100 лв. общо приходи от дейността е 129.93 лв. /т. 7 от справката/ при плануван размер - 93.83лв. Този резултат показва, че въпреки предприетите ограничения на разходите и допълнителни приходаизточници, с реализираните приходи е трудно да бъдат покрити най-неотложните и належащи разходи, както и да се реализира положителен финансов резултат.

Текущият отрицателен финансов резултат е неприемлив за ръководството на „Сертификация“ ЕАД. Всички лостове на управлението са използвани, за да се преодолеят временните трудности и „Сертификация“ ЕАД да продължи да бъде финансово стабилна организация, с добри перспективи за развитие в силно конкурентна среда. Това, върху което ръководството на дружеството не може да окаже влияние, са обективните причини, които не зависят от неговото управление.

Изпълнителен директор:

/А. Лазарова/

